

Kdo to v poušti zmizel

Důvody obšírného úvodního slova:

- A. Nechci mít pocit, že informace předávám příliš zjednodušené, neúplné, o něco ochuzené
- B. Mé zkušenosti vyplývají z kombinace poměrně pestré - geolog, báňský projektant, hodnotitel EIA, SEA, pracuji v oblasti inženýringu, ÚPD, ÚAP; s volnočasovými aktivitami ochránce přírody (ČSOP); s politickou aktivitou - zastupitel, radní – zkrátka **mám toho hodně, co říct**

Logika úvodního slova:

- Argumenty, proč je hlavní téma konference **týmová spolupráce**
- Volím **připodobnění** jako základní vysvětlovací postup (*na základě svých vlastních zkušeností*)

Nejen pokud jde o oběh a regulaci vody,
má urbanizovaný prostor mnoho
společného s těžbou

Lom
představuje
neustále
měnící se
krajinu,
vyžaduje
plánování
na desítky
let dopředu
stejně jako
město

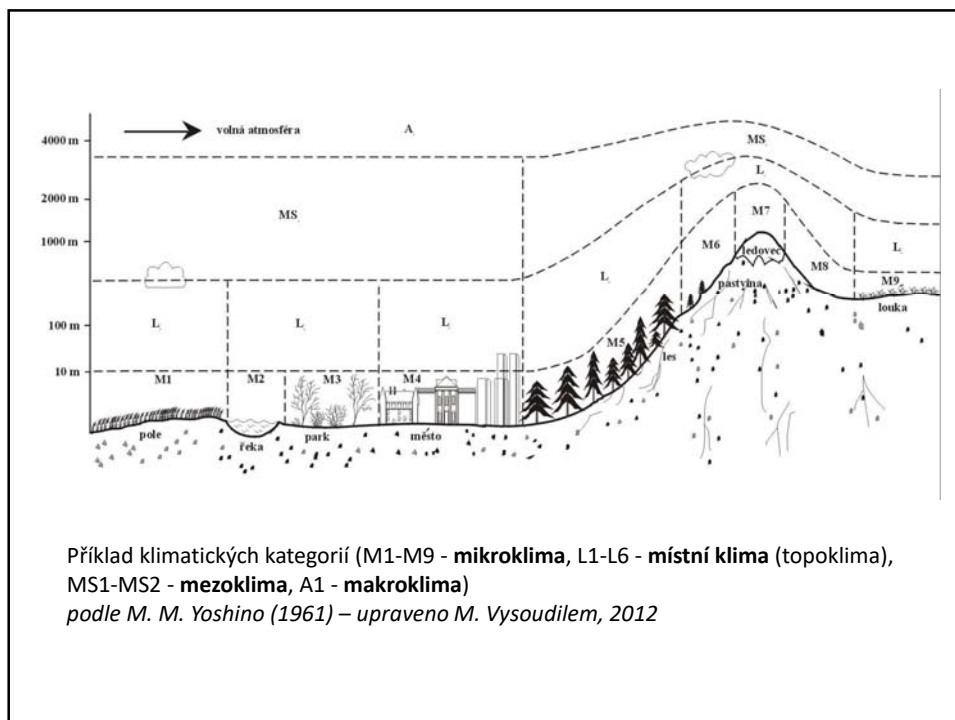
Co jsem se z povrchové těžby naučila?

1. **Dobrý sluha, špatný pán** - vodu využívám k těžbě, k prvotní úpravě, k omezování prašnosti, k čištění nákladáků, k rekultivaci, k vypouštění důlní vody, naproti tomu neregulovaná voda vyvolá sesuv, podmáčený prostor je netěžitelný, rozmáčená surovina neprodejná,...
2. **Jsou situace, kdy se musím smířit s tím, že nepochopím** - i když jsem expert a mám optimální podmínky pro rozbor ... – *Př.: řešení odvodnění lomu Nový Hrozňatov odsunutými starousedlíky*

=>

že je např. při plánování těžby **užitečné topoklimatické** mapování (2007, M. Vysoudil + GL = Topoklimatický výzkum pro potřeby povrchové těžby. *Minerální suroviny/Surowce mineralne*. 4/2007, s. 17-19. ISSN 1212-7248)

- **Místní klima (topoklima)** je výrazně formované morfografií georeliéfu, převládajícím typem aktivního povrchu a antropogenními vlivy. Místní vlivy mohou stírat projevy makropočasí, zejména při advekčním typu počasí (*horizontální přenos vzduchové hmoty velkého objemu určitých vlastností na větší vzdálenost*).

≈ Urbánní klimatologie

Městské podnebí je výsledek **spolupůsobení**:

- aktivních povrchů typických pro města,
- forem georeliéfu,
- antropogenních zdrojů tepelné energie,
- dopravní, průmyslové a další činnosti.

Aktivní povrch ve městě je **několikanásobně větší** než ve volné krajině, protože je tvořen i stěnami a střechami staveb, komunikacemi s asfaltovým, betonovým či kamenným povrchem, zelenými plochami apod.

Naučila jsem se **být trpělivá...**

*Díky znalosti těžby si dovedu představit např., že
urbánní klimatologie má své místo v každé obci
(s rozšířenou působností) jako důležitý zdroj
informací nejen pro územní plánování.*

...projektovat a plánovat **s dlouhým časovým
předstihem**, rychle reagovat na novou situaci, což si
usnadním, pokud mám „**pestré**“ informační zdroje

Vraťme se k názvu přednášky:

Kdo **to** v poušti zmizel

Protože těžba od 90. let minulého století hořkne,
což by mohlo potlačit chuť porozumět vodě,
bylo by chybou vybrat si právě těžbu k ilustraci
složitosti a komplexnosti vodních vztahů.

Proto nyní k připodobnění volím moderního
člověka a jeho ambice mít zdravý životní styl.

Tabulka slučitelnosti potravin č.1

Die Herberta M. Sheltona.

	špatně slučitelné				přípustné					dobře slučitelné							
Název potraviny	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1 Maso, ryby, drůbež																	
2 Luštěniny, obilniny																	
3 Máslo, smetana sladká																	
4 Smetana zakysaná																	
5 Rostlinný olej																	
6 Cukr, cukrářské výrobky																	
7 Chléb, kroupy a brambory																	
8 Kyselé ovoce, rajčata																	
9 Polokyselé ovoce																	
10 Sladké ovoce, sušené ovoce																	
11 Zelená bezškrbová zelenina																	
12 Škrbovitá zelenina																	
13 Mléko																	
14 Tvaroh, kyselé mléčné výrobky																	
15 Sýr, brynza																	
16 Vejce																	
17 Ořechy																	

*Melouny cukrové nejsou slučitelné s žádnými jinými potravinami.

*Mléko je lepší pít odděleně od ostatních potravin..

V čem spatřuji blízkost, podobu
 zdravého životního stylu jednotlivce
 a hospodaření s vodou společnosti?

1. Ve snaze o řešení zásadních příčin
2. Ve slučitelnosti (potravin) opatření

Ad 1)

Snaha nejprve o nalezení, poté řešení
skutečných, hlavních, tzn. **zásadních příčin:**

Moderní člověk dbá o své zdraví a upravuje svůj životní styl – přizpůsobí jídelníček, sportuje, **obvykle však zapomíná** na tzv. informační hygienu, často i na fakt, že **každý jsme jiný;**

*řečeno slovy jógy, zapomíná na důležitost stavu
rovnováhy své mysli, své duše a svého těla*

Ad 1) – snaha o řešení zásadních příčin:

Příklady nesprávného řešení aneb
chybami se člověk učí:

- **I obézní člověk může být podvyživený** – např. problém lidí, kteří málo jí přes den a navečer se doplní potravou (impulsivní chuť na konzumaci něčeho sladkého, tučného anebo slaného tučného), která neobsahuje dostatečné množství bílkovin a kvalitních polysacharidů, o stopových prvcích a vitamínech nemluvě.
- **Adrenalinová zábava je vnímána jako cosi nezbytného pro zdravý a spokojený život.** Nicméně i u adrenalinu platí pravidlo, že všeho moc škodí. Adrenalin je hormon, který je vytvářen v dření nadledvinek. Jeho vyplavení je vyvoláno aktivací sympatického nervového systému. Účinkem adrenalinu dochází ke zvýšení tepové frekvence srdce, zvýšení krevního tlaku, zvýšení krevního průtoku skrz svaly a naopak dochází ke snížení krevního průtoku v mnoha jiných oblastech těla. **Snížené prokrvení má za následek zhoršení výživy příslušných tkání a zhoršené odstraňování metabolického odpadu vznikajícího činností buněk.**

Zdravá dlouhověkost je závislá na co nejlépe fungujících regeneračních a detoxikačních činnostech lidského těla. Ty jsou aktivovány parasympatikotonní vegetativní soustavou, která je v podstatě ve funkční opozici proti soustavě sympatikotonní. Parasympatický systém je anabolický (budoje), aktivuje trávení, imunitní systém a vylučovací orgány. Parasympatický systém tedy vyživuje, udržuje a obnovuje náš život. **Aktivuje se, pokud je v klidu naše tělo i naše psychika.**

Zdroj: MUDr. L. Šafránek (celostní medicína), Adrenalin snižuje šanci pro zdravou dlouhověkost, 2010; www.celostnimediceina.cz

=>

Chceme-li řešit **zásadní příčiny**, ne(jen) následky, **musíme si uvědomit, že:**

- **Rovnováha je složitá a křehká a u každého jiná** což vyvolává následující odrážku:
- **Mnoho opatření je prozatímních, podpůrných (pionýrské dřeviny) – pomáhají v přenastavení systému, ale jenom pomáhají a někde nemusí fungovat!**

Rovnováha a její složitá křehkost

Opakuji, v čem spatřuji podobu s moderním člověkem, resp. s jeho **zdravým životním stylem:**

✓ 1. Snaha o vyřešení zásadních příčin

2. Slučitelnost: nejdou dohromady potraviny kyselinotvorné a zásadotvorné ≈ nejdou dohromady některá opatření, přeneseně dotační tituly (tj. není myšleno pH vody)

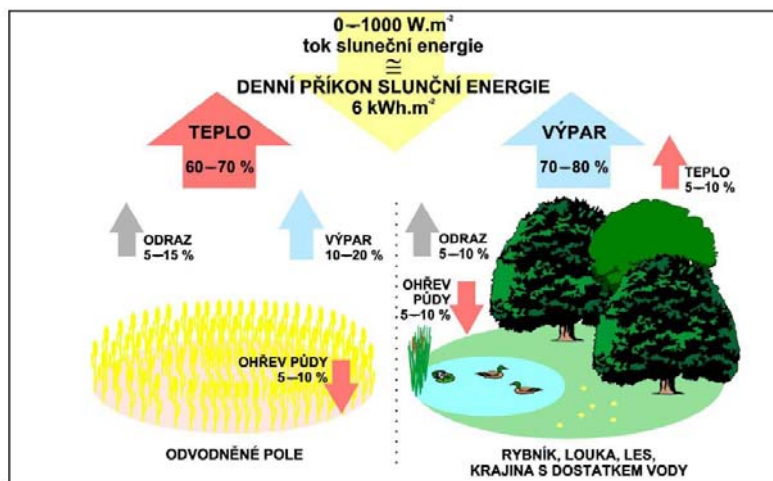
Ad 2)
Jsme schopni i pro vodu
(pro hospodaření s dešťovou vodou)
vytvořit tabulku
slučitelnosti opatření?

Mohla bych použít mnoho grafických znázornění, abych vysvětlila, jaké všechny faktory by měly být do tabulky slučitelnosti opatření zahrnuty, např.

- Rozdíl mezi intenzivně zemědělsky využívanou krajinou oproti krajině pestré

Rozdíl mezi zemědělskou krajinou s **nízkou biodiverzitou, intenzivně využívanou** k produkci oproti **krajině pestré**

Zdroj: J. Pokorný, 2007 (Toky energií v ekosystémech a evapotranspirace)

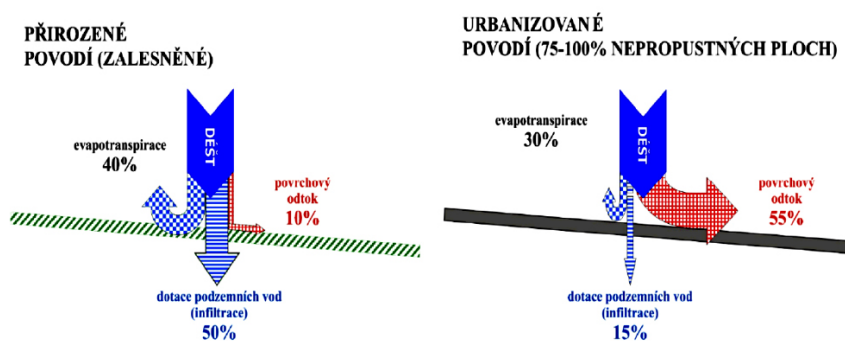

nebo rozdíl mezi krajinou přirozenou a urbanizovanou:

V povodích s lesním vegetačním krytem infiltruje v roční bilanci až 50% objemu dešťové vody dopadající na povrch území (z toho přibližně polovina dotuje podzemní vody), pouze 10% reprezentuje povrchový odtok. V centrálních (extrémně zpevněných) částech městských aglomerací tvoří povrchový odtok až 55% objemu dešťové srážky

Zdroj: Paul a Meyer, 2001

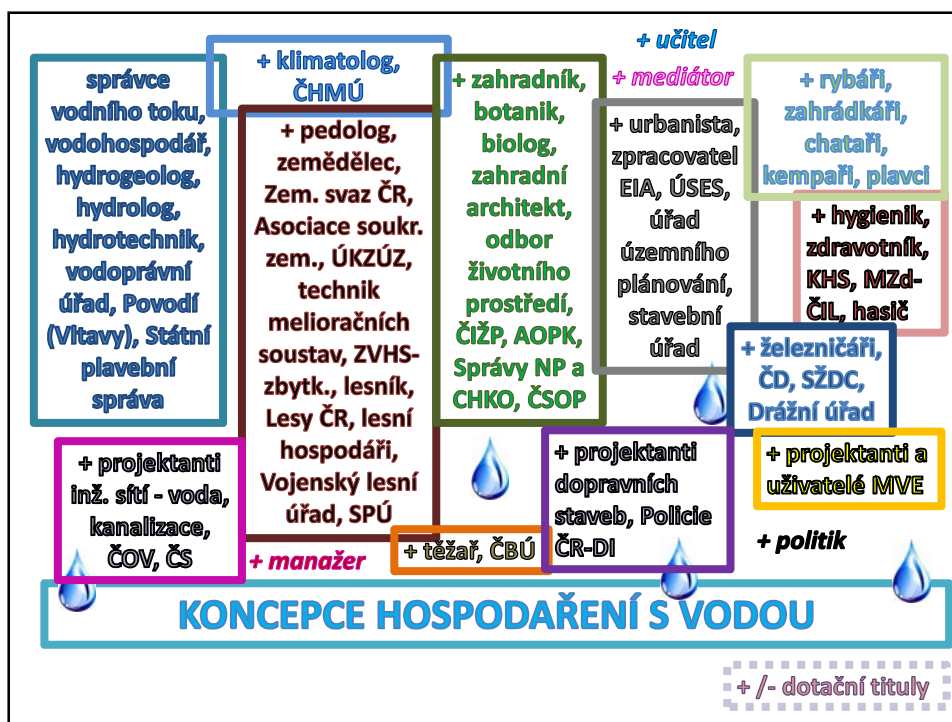
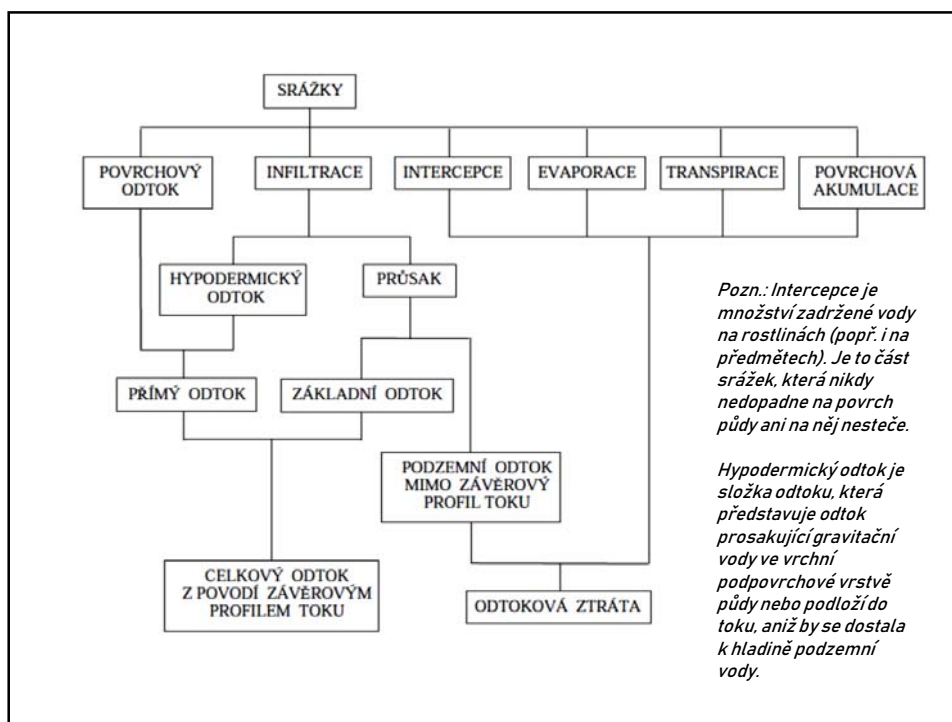
rozdíl mezi krajinou přirozenou a urbanizovanou

Nicméně nejvýstižnější je
norma ČSN 73 6530
Názvosloví hydrologie, 1985:

Pozn.: norma neplatná, nahrazena ČSN 75 0110

Schéma odtokového procesu

Děkuji za pozornost

Gabriela Licková

MISOT, s.r.o.

Cheb, Blanická 166/20

Tel.: 777 293 278

E-mail: lickova@misot.cz